

Hradec
Králové

Parkovací politika města Hradec Králové 2024+

Parkovací politika města Hradec Králové 2024+

Cílem tohoto strategického dokumentu je nastavit jednoznačný politický rámec formulující základní pravidla pro další postup přípravy městského systému parkování, který zohlední dopravní potřeby města, požadavky rezidentů i návštěvníků města a prováže systém dopravy v klidu s ostatními dopravními módy i s efektivním využitím veřejného prostředí města.

Související strategické dokumenty města

Město Hradec Králové se problematiky strategie v oblasti dopravy v klidu dotýká v řadě současných dokumentů, ať už jde o související strategické dokumenty nebo o dílčí studie a zprávy. Jedná se o následující dokumenty:

- Programové prohlášení koaličních stran zastoupených v Radě města Hradce Králové pro volební období 2022–2026;
- Strategický plán rozvoje města Hradec Králové 2040;
- Plán udržitelné mobility města Hradce Králové 2040;
- Zásady dopravní politiky města Hradec Králové 2019;
- Územní plán města Hradec Králové;
- ISP Hradec Králové, a.s., výroční zpráva 2022;
- Zpráva o stavu parkování ve městě (2018);
- Průzkumy dopravy v klidu Moravské Předměstí a Slezské předměstí (2022).

Teze politiky parkování v Hradci Králové

Ze všech aktuálně platných strategických koncepčních dokumentů města vyplývá, že je třeba definovat a konsensuálně přijmout jasný směr a cíle politiky parkování v Hradci Králové. Výše uvedené dokumenty to s ohledem na jejich charakter mají zapracováno a následující teze tvoří zadávací rámec pro následný vznik dlouhodobě udržitelného městského parkovacího systému (managementu).

Vize

Statutární město Hradec Králové podporuje vznik dlouhodobě udržitelného městského parkovacího systému. Budování systému parkování patří mezi hlavní priority města. Jeho vizí je systém, který naplňuje potřeby parkování a odstavování vozidel, ale rovněž spoluvytváří podmínky pro efektivní využití území s ohledem na různé potřeby všech skupin obyvatel. Systém definovaný jednoduchými a srozumitelnými pravidly, která budou zároveň natolik jednoznačná, aby umožnila jejich praktickou vymahatelnost a rovněž akceptaci systému ze strany široké veřejnosti. V neposlední řadě je vizí města realizovat takový systém parkování, který bude dlouhodobě finančně udržitelný, a to zejména z pohledu budoucích provozních nákladů; technologicky a organizačně flexibilní a otevřený, tedy umožňující jeho budoucí potřebnou variabilitu, rozšiřování či obnovu technologií; a také energeticky efektivní a bez nepříznivých dopadů na životní prostředí města a jeho obyvatel.

Cíle

Obecným cílem politiky parkování je s ohledem na charakter a potřeby různých oblastí města řešit problematiku narůstající poptávky po parkování a s ní související další negativní dopady parkování snižující kvalitu života obyvatel ve městě. A to konkrétně vybudováním jednotného městského systému regulujícího parkování, včetně specifikace jednotlivých oblastí, principů regulace, tarifních pravidel a plánu jeho postupné realizace.

Hlavními cíli takto koncipovaného systému parkování v Hradci Králové jsou:

1. Regulace parkování na základě jednoznačných pravidel vycházejících z ochrany zájmů a potřeb obyvatel města.
2. Odstraňování či snižování negativních dopadů parkování na život ve městě, a to i s ohledem na celkové potřeby dopravní obslužnosti a reálného zatížení dopravního systému města.
3. Vytváření podmínek pro rozšíření nabídky alternativních druhů dopravy či mobility služeb, ať již jde o MHD, cyklistiku, soukromé parkovací kapacity, projekty sdílené mobility a další podobné projekty a jejich využití obyvateli města.

Mezi další dílčí cíle, které jsou v souladu s těmi hlavními a vedou k naplňování vize města v oblasti parkování, patří následující:

- **Z pohledu využití území:**

- o efektivní využití území bez záboru dalších veřejných ploch pro parkování s cílem jeho využití i pro další funkce a potřeby obyvatel;

- o maximální využití současných kapacit parkování;

- o realizace nových kapacit parkování svázána s důkladnou analýzou všech hledisek rozvoje daného území;

- o transparentní využití příjmů z parkování na efektivní investice do rozvoje veřejného prostoru.

- **Z pohledu organizace a interoperability systému:**

- o funkční a organizační koordinace či integrace stávajícího systému zpoplatnění parkování v centru;

- o nastavení role ISP v budoucím celoměstském systému parkování města;

- o funkční napojení systému parkování na telematický systém města;

- o otevřenost a flexibilita systému s ohledem na jeho další rozvoj a rozšiřování.

- **Z pohledu komunikace a marketingu:**

- o aktivní využití různých nástrojů pro komunikaci s občany;

- o akceptace a podpora systému uživateli obyvateli města;

- o minimalizovat stereotypy o parkování (parkování je právo, místo musí být v dostupné vzdálenosti, míst je málo, parkovací místo nic nestojí apod.).

- **Z pohledu dopravy:**

- o rozvoj multimodality a alternativních možností mobility obyvatel;
- o zajištění uživatelského a informačního komfortu;
- o změna chování uživatelů (snížení potřeby vlastnit auto z důvodů mobility v rámci města);
- o eliminace špatně/nelegálně parkujících vozidel;
- o vymahatelnost a platební kázeň.

Principy

Předpokládané fungování systému i nastavení jeho dílčích parametrů včetně pravidel zpoplatnění a kontroly vyplývají z řady principů, které vyplývají z pozitivních zkušeností řady měst v ČR i v zahraničí. Pro návrh systému parkování v Hradci Králové město předpokládá uplatnění zejména následujících principů:

- **Jednotný celoměstský systém:**

- o celoplošný systém regulace parkování ve městě (centrum + všechny městské části);
- o jednotný, jednoduchý a srozumitelný regulační rámec a cenový tarif pro všechny oblasti města;
- o systémové propojení různých typů parkovacích ploch/kapacit;
- o zapojení komerčních provozovatelů parkovacích kapacit do systému.

- **Regulace parkování:**

- o regulace založená na zpoplatnění parkovacích stání pro definované skupiny uživatelů (rezidenti, abonenti, návštěvníci apod.) dle míry potřeby ochrany jejich potřeb v území;
- o zohlednění časově proměnné potřeby využití parkovacích ploch;
- o vymezení oblastí s regulovaným parkováním a odstavováním vozidel dle potřeb a charakteru území;
- o ochrana specificky vytížených oblastí před nežádoucím provozem či přesunem parkování z okolních oblastí (např. Centrum či oblasti za hranicemi regulovaného území);
- o oprávnění parkovat (či jeho ekonomické zvýhodnění) je vázáno na osobu, vozidlo, bytovou jednotku či ideálně na kombinaci všeho uvedeného;
- o identifikace oprávnění vozidla parkovat v dané oblasti a automatizovaná kontrola na základě RZ vozidla;
- o zvýhodnění dle emisní zátěže vozidel.

- **Zpoplatnění parkování:**

- o zohlednění aktivního využívání MHD ve vazbě na tarif parkování;

- o cenové zohlednění/zvýhodnění/motivace pouze pro 1 vozidlo na osobu (a bytovou jednotku);

- o výhodnější parkování mimo veřejný prostor.

- **Využití technologií:**

- o využití moderních nadčasových služeb a technologií;

- o plošná digitalizace (parkovacích ploch a jejich správy, informací, plateb, ...) a o technologická podpora maxima procesů a aktivit systému parkování (evidence, placení, kontrola, správa, ...);

- o registrace oprávněných vozidel (RZ) - s definovaným vztahem k dané oblasti;

- o využití pro monitorování obsazenosti (případně vazba na navigaci) v místech, kde to bude přínosné.

Nástroje

Pro dosažení stanovených cílů s využitím žádoucích principů je nutné zvolit odpovídající nástroje, a to na základě maximálního využití příkladů dobré praxe. Nástroje můžeme rozdělit do 3 základních skupin na organizační, technologické a komunitní. Následující výčet nástrojů vhodných pro využití v rámci systému parkování v Hradci Králové vychází zejména z aktuálních trendů a pozitivních zkušeností s řešením parkování v ČR i v zahraničí.

- **Organizační:**

- o detailní průzkumy a analýzy využívané pro odpovědný přístup k volbě dílčích nástrojů;

- o zapojení KMS do vhodných procesů zavádění a provozu systému parkování;

- o vytvoření fondu mobility tvořící se z výnosů provozu systému parkování a transparentní pravidla pro jeho využití pro rozvoj funkcí veřejného prostoru;

- o formalizovat role zodpovědné za provoz, kontrolu i rozvoj systému parkování s jednoznačnou vazbou na ostatní aspekty dopravy ve městě;

- o pracovní skupina s vymezenými kompetencemi v rámci organizační struktury města;

- o formulace a uplatňování závazných pravidel pro vytváření veřejného prostoru včetně případných limitů území pro minimální či maximální požadavky na rozsah parkovacích míst apod.

- **Technologické:**

- o on-line systém (platforma/dispečink) umožňující centrální správu systému parkování;

- o maximální automatizace dohledu nad aspekty provozu systému jak z pohledu stavu dopravy (např. obsazenost, respektovanost) tak z pohledu provozu systému (např. počty vydaných oprávnění, pasport parkovacích stání apod.);

- o maximální elektronizace plateb a dokladů;

- o cílený sběr provozních dat o parkovacích plochách s ohledem na použité technologie (pro rozvoj, plánování a úpravy tarifu apod.);

- o vytvoření a aktualizace technických požadavků (standardů systému) jako nástroje pro výběrová řízení apod.

- **Komunitní:**

- o otevřenost procesu přípravy a informovanost o celkovém postupu;

- o Informační a marketingové kampaně pro získání podpory veřejnosti;

- o elektronický nástroj pro sběr připomínek a nápadů občanů.